

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ  
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ХІМІЇ І БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ**  
**ЩОДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ**

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти  
за спеціальністю А4 Середня освіта (Хімія)

Протокол № 9 від 31.03.2025 р.

КРИВИЙ РІГ 2025

Методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (Хімія) : [навчальний посібник]. – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2025. – 47 с.

Колектив авторів:

Старова Т. В. – доцент, к.х.н., в. о. завідувача кафедри хімії і безпеки життєдіяльності

Столяренко В. Г. – доцент, к.х.н., доцент кафедри хімії і безпеки життєдіяльності

Нечипуренко П. П. – доцент, к.пед.н., доцент кафедри хімії і безпеки життєдіяльності

Рекомендовано до друку кафедрою хімії і безпеки життєдіяльності (протокол № 8 від 28.03.2025 р.) із внесеними змінами (протокол № 12 від 23.06.2025 р.)

Рекомендовано до друку вченою радою природничого факультету (протокол № 9 від 31.03.2025 р.) із внесеними змінами (протокол № 1 від 29.08.2025 р.)

Методичні рекомендації засновані на Положенні про кваліфікаційні роботи у Криворізькому державному педагогічному університеті, затвердженого Вченою радою університету від 29 червня 2021 року (протокол №12).

Містять інформацію про важливі етапи підготовки, організації, виконання завдань кваліфікаційного дослідження та формулювання основного тексту з висновками рукопису роботи.

Рекомендації містять приклади подання окремих частин роботи з урахуванням специфіки фаху, що здобувається майбутніми випускниками. За змістом посібник зорієнтований на комплексність дослідження з міждисциплінарними зв'язками.

Посібник буде корисний студентам педагогічних ЗВО, що навчаються на спеціальності А4.06 Середня освіта (Хімія).

## ЗМІСТ

|                                                                       |    |
|-----------------------------------------------------------------------|----|
| ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....                                             | 4  |
| 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ..            | 5  |
| 2. ЗАГАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ..... | 6  |
| 3. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ .....                     | 11 |
| 3.1. Основні етапи та терміни виконання.....                          | 11 |
| 3.2. Вибір теми та складання плану кваліфікаційної роботи. ....       | 12 |
| 3.3. Пошук та опрацювання джерел інформації.....                      | 13 |
| 3.3. Проведення дослідження та опис його результатів .....            | 14 |
| 3.4. Вимоги до тексту кваліфікаційної роботи. ....                    | 15 |
| 4. ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....                | 22 |
| 5. ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПРИ НАПИСАННІ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ .....          | 23 |
| 6. ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....                      | 25 |
| 6.1. Організація процедури захисту кваліфікаційної роботи. ....       | 25 |
| 6.2. Рекомендації до доповіді здобувача освіти.....                   | 25 |
| 6.3. Рекомендації до створення презентації .....                      | 27 |
| 6.4. Завершальна частина захисту кваліфікаційної роботи. ....         | 30 |
| 7. ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....                             | 31 |
| ДОДАТКИ .....                                                         | 32 |

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційних робіт (для студентів спеціальності А4 Середня освіта (Хімія), далі – Рекомендації) розроблено на підставі нової редакції Положення про кваліфікаційні роботи у Криворізькому державному педагогічному університеті 2021 року (далі – Положення).

Ці Рекомендації конкретизують окремі пункти Положення з урахуванням специфіки спеціальності А4 Середня освіта (Хімія), тому попередньо радимо читачам звернутися до змісту основного документа, що зберігається у роздрукованому вигляді на кафедрі хімії і безпеки життєдіяльності або в електронному форматі на офіційному сайті КДПУ <http://kdpu.edu.ua> у рубриці «Нормативна база» (вкладка «Про нас», розділ «Документи університету»).

У Рекомендаціях передано короткий зміст Положення та наведено приклади оформлення складових рукопису, формулювання мети, об'єкту, предмету, завдань роботи, зазначено методи, що можуть бути використанні студентами під час роботи над дослідженням з хімії та методики її викладання.

У посібнику представлені основні організаційні, структурні і змістовні характеристики кваліфікаційної роботи, надано рекомендації щодо підготовки доповіді та презентації до виступу на захист, критерії оцінювання роботи у відгуку, рецензії та під час захисту, наведено приклади складових елементів кваліфікаційного дослідження (теми, методичні комплекти тощо).

Методичні рекомендації можуть бути корисні не лише студентам кафедри, але й вчителям хімії, студентам інших хімічних спеціальностей, що готують подібні наукові роботи.

## **1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ**

Кваліфікаційна робота – форма атестації здобувачів вищої освіти, передбачена відповідною освітньо-професійною програмою «Хімія. Інформатика» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Кваліфікаційна робота завершує цикл професійної підготовки здобувачів вищої освіти, має на меті засвідчити рівень відповідної кваліфікаційної підготовки, оволодіння набором загальних та спеціальних компетентностей та програмними результатами навчання згідно зі стандартом вищої освіти та освітньо-професійною програмою «Хімія. Інформатика». Кваліфікаційна робота має продемонструвати професійну зрілість випускника магістратури, його готовність до самостійної професійної діяльності, його знання й розуміння предметної царини та професійної підготовки, володіння навичками критичного мислення, здатність до особистісного й професійного розвитку тощо. Кваліфікаційна робота являє собою самостійно виконане та логічно завершене теоретичне або практичне дослідження.

Змістом кваліфікаційної роботи є дослідження або розробки з актуальних питань теоретичного та/або прикладного характеру в сфері методики навчання хімії, аналіз актуальних проблем і завдань цієї галузі знань; зміст та впровадження технологій, інновацій, у тому числі ІКТ, у освітній процес з хімії; розв'язання визначеної задачі або проблеми як у теоретичному, так і в практичному плані на місцевому, регіональному та державному рівнях та презентація кінцевого прикладного продукту за результатами дослідження.

Кваліфікаційна робота магістра є складовою частиною його індивідуальної освітньої траєкторії, що визначає не лише необхідність вибору теми кваліфікаційної роботи здобувачем освіти, але і можливість її корегування або формулювання відповідно до особистих інтересів, наукових та творчих пошуків здобувача освіти.

Кваліфікаційна робота магістра повинна задовольняти таким вимогам:

- є самостійною оригінальною академічною працею;

- відповідає сучасному рівню розвитку наук хімія та;
- порушує актуальну тему для хімії чи методики викладання хімії;
- містить принципово новий матеріал, що передбачає опис нових фактів, явищ і закономірностей або інтерпретацію раніше відомих положень з інших наукових позицій або в іншому аспекті;
- демонструє вміння покликатися на наукові джерела, критично їх оцінювати, вести обґрунтовану полеміку;
- засвідчує уміння систематизувати й аналізувати матеріал, викладати думки в логічній послідовності;
- містить всебічно аргументовані та значущі висновки, що є логічним наслідком аналізу досліджуваного матеріалу, узагальнювальні підсумки дослідження;
- виявляє дотримання вимог наукової етики, зокрема щодо наявності всіх необхідних покликань, коректності цитування тощо.

Кваліфікаційна робота не має містити академічного плагіату, фабрикації та/або фальсифікації.

Виконання і захист кваліфікаційної роботи здійснюється державною мовою.

Кваліфікаційна робота засвідчує відповідність рівня оволодіння випускником компетентностями та програмними результатами згідно з освітньо-професійною програмою кваліфікації магістра середньої освіти (хімія), вчителя хімії та інформатики. Її захист відбувається відкрито та публічно, а електронний варіант роботи завантажується до репозитарію університету, що надає відкритий доступ до її тексту.

## **2. ЗАГАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Відповідно до норм Положення випускова кафедра (кафедра хімії і безпеки життєдіяльності):

1) розробляє методичні рекомендації з виконання кваліфікаційних робіт, які визначають вимоги до змісту, обсягу, оформлення кваліфікаційних робіт, порядку контролю за їх виконанням, підготовки до захисту тощо з урахуванням специфіки освітньої програми;

2) визначає орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт, який оприлюднюється до 15 листопада на кафедральній сторінці сайту університету (розділ «Тематика курсових, кваліфікаційних робіт») для ознайомлення з ним здобувачів другого (магістерського) рівня освіти;

3) після узгодження із здобувачами освіти, закріплює за ними обрані теми робіт, призначає керівників, рецензентів і, за потреби, консультантів кваліфікаційних робіт до 15 листопада;

4) приймає рішення про допуск / недопущення кваліфікаційних робіт до захисту (не допускаються до захисту здобувачі, які не виконали календарний графік підготовки кваліфікаційної праці, не подали її в установлений термін і т. ін.) та подає його до деканату не пізніше, як за два тижні до захисту;

5) забезпечує здобувачів необхідними методичними матеріалами, бібліографічними даними, спеціальною й довідковою літературою, створює робочі місця в лабораторіях і кабінетах, зокрема в комп'ютерних класах, оснащує їх необхідним для експериментальної роботи обладнанням тощо;

6) складає і доводить до відома здобувачів освіти розклад консультацій керівників і консультантів кваліфікаційних робіт та графіки проміжного контролю, проводить попередні захисти кваліфікаційних робіт;

7) забезпечує умови для захисту кваліфікаційних робіт.

Для керівництва кваліфікаційними роботами призначаються викладачі випускової кафедри. За рішенням кафедри на прохання керівника кваліфікаційної роботи можуть призначатися консультанти зі специфічних наукових питань, які відносяться до компетенції кафедр фундаментальних, психолого-педагогічних, спеціальних дисциплін.

*Керівник кваліфікаційної роботи має виконувати наступні задачі:*

1) розробити теми кваліфікаційних робіт, подати їх на затвердження на

засідання кафедри, а після оприлюднення тематики надати здобувачам необхідні консультації для усвідомленого та добровільного вибору тем здобувачами освіти;

2) надати рекомендації здобувачам освіти щодо опрацювання необхідної літератури, нормативних і довідкових матеріалів, наукових видань тощо, за темою кваліфікаційної роботи;

3) допомагати здобувачу скласти план-графік виконання роботи, затвердити його, контролювати реалізацію. У разі суттєвих порушень, які можуть призвести до зриву встановлених термінів подання кваліфікаційної роботи до Екзаменаційної комісії, поінформувати керівництво кафедри для прийняття відповідних заходів, зокрема й рішення про недопущення кваліфікаційної роботи до захисту;

4) здійснювати загальне керівництво кваліфікаційною роботою і понести відповідальність за наявність у роботі помилок системного характеру. У разі невиконання здобувачем його рекомендацій щодо виправлення таких помилок, зазначити це у відгуку;

5) час, відведений на керівництво кваліфікаційною роботою, використовувати для систематичних (не менше одного разу на два тижні) співбесід, на яких здобувач інформує про стан виконання кваліфікаційної роботи, обговорюються можливі варіанти рішень, конкретизуються окремі пункти завдання тощо; для консультацій здобувача з усіх питань, окрім тих, що належать до компетенції консультантів із окремих розділів кваліфікаційної роботи; для перевірки виконаної роботи (частинами або загалом);

6) підготувати відгук із характеристикою діяльності здобувача під час виконання кваліфікаційної роботи;

7) підготувати здобувача до захисту кваліфікаційної роботи;

8) має бути присутнім на засіданні Екзаменаційної комісії під час захисту кваліфікаційних робіт, керівником яких він є.

*Рецензент* кваліфікаційної роботи має наступні зобов'язання:

1) отримує від студента роботу для рецензування за три тижні до захисту;

2) у 3-денний термін ретельно ознайомлюється зі змістом роботи;



3) готує рецензію у друкованому вигляді.

Відповідно до Положення *здобувач освіти*, який виконує кваліфікаційну роботу, має право:

1) вибирати тему кваліфікаційної роботи з ряду запропонованих випусковою кафедрою або запропонувати власну тему з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки і можливості виконання;

2) працювати над кваліфікаційною роботою в аудиторії, обладнаній комп'ютерною технікою, необхідним наочним приладдям, довідковою літературою тощо;

3) отримати методичні вказівки щодо виконання та оформлення складових роботи та ін.;

4) користуватися лабораторною та інформаційною базою кафедри, приладами, вимірювальною технікою тощо для проведення натурального експерименту, математичного моделювання або наукових досліджень за темою кваліфікаційної роботи;

5) отримувати консультації керівника та консультантів роботи;

6) самостійно вибирати варіанти розв'язання завдань роботи;

7) звертатися (в усній або письмовій формі) до голови ЕК, керівництва факультету, Університету та Міністерства освіти і науки України зі скаргами або апеляціями щодо порушення його прав.

У той самий час за Положенням *студент* зобов'язаний:

1) своєчасно вибрати тему кваліфікаційної роботи та отримати конкретні завдання від керівника на добір та опрацювання необхідних матеріалів;

2) скласти та узгодити з керівником проекту календарний план-графік виконання кваліфікаційної роботи з урахуванням трудомісткості розділів, необхідності перевірки матеріалів керівником та, у разі потреби, консультантами, отримання відгуку керівника і рецензії та своєчасного надання в ЕК повністю підготовленої й перевіреної та допущеної до захисту роботи;

3) регулярно, не менше одного разу на два тижні, інформувати керівника про стан виконання роботи відповідно до плану-графіка, надавати на його вимогу

необхідні матеріали для перевірки;

4) **самостійно** виконувати роботу;

5) дотримуватися вимог наукової етики, зокрема недопущення плагіату, фальсифікації результатів тощо;

6) при розробці питань урахувувати сучасні досягнення науки і техніки, використовувати передові методики наукових та експериментальних досліджень, приймати оптимальні рішення із застосуванням системного підходу;

7) використовувати сучасні комп'ютерні технології;

8) відповідати за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення роботи, її відповідність цьому Положенню, методичним рекомендаціям (вказівкам) з виконання кваліфікаційних робіт випускової кафедри, нормативним документам та державним стандартам;

9) дотримуватися календарного плану-графіка виконання кваліфікаційної роботи, установлених правил поведінки в лабораторіях і спеціальних кабінетах, своєчасно й адекватно реагувати на зауваження та рекомендації керівника (і консультантів) роботи;

10) у **встановлений термін подати роботу** для перевірки керівнику (та консультантам) і після усунення недоліків повернути керівнику для отримання його відгуку;

11) отримати резолюцію завідувача випускової кафедри про допуск до захисту **за 3 дні до захисту**;

12) особисто подати кваліфікаційну роботу, допущену до захисту, рецензенту;

13) ознайомитися зі змістом відгуку керівника і рецензії та підготувати (у разі необхідності) аргументовані відповіді на їх зауваження при захисті кваліфікаційної роботи в ЕК. Вносити будь-які зміни або виправлення в кваліфікаційну роботу після отримання відгуку керівника та рецензії забороняється;

14) за рішенням факультету, випускової кафедри або з власної ініціативи та

за згодою керівника пройти попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі;

15) у встановлені терміни подати кваліфікаційну роботу до захисту в атестаційній комісії;

16) своєчасно прибути на захист кваліфікаційної роботи або попередити завідувача випускової кафедри та голову ЕК (через секретаря ЕК) про неможливість присутності на захисті із зазначенням причин цього та наступним наданням документів, які засвідчують поважність причин.

### **3. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

#### **3.1. Основні етапи та терміни виконання**

Робота з виконання кваліфікаційної роботи триває протягом усього терміну навчання здобувача освіти у магістратурі. Кафедра здійснює поточний контроль за ходом виконання роботи здобувачем освіти, роботою керівника і консультантів зі студентом.

Студент обирає тему кваліфікаційної роботи, про що ним складається заява на ім'я завідувача випускової кафедри до 15 листопада. Заява узгоджується з науковим керівником і зберігається як додаток до протоколу засідання кафедри, на якому затверджуються теми кваліфікаційних робіт та їх керівники і рецензенти.

Кваліфікаційна робота може бути кількох типів:

1) фундаментального (дослідницького, теоретичного, узагальнювального) характеру – орієнтованою на пізнання об'єктивної дійсності безвідносно до можливого практичного використання, на формулювання теоретичних узагальнень, пошук нових ідей, шляхів і методів пізнання й інтерпретації у сфері майбутньої професійної діяльності за фахом;

2) прикладного характеру – орієнтованою на практичне використання досягнень фундаментальних досліджень та теорій, інновацій, пошуки методів практичного застосування нових і вже відомих ідей, способів створення нових засобів пізнання. За рішенням кафедри кваліфікаційна робота прикладного

характеру може виконуватись у вигляді кваліфікаційного проєкту, який являє собою оригінальний авторський виріб (програмне забезпечення, установку, модель, сайт, наочний посібник тощо, який, зокрема, може застосовуватись у подальшій професійній діяльності) та пояснювальну записку до нього.

Основний етап починається одразу після затвердження теми дослідження та отримання консультацій і завершується орієнтовно **за місяць** до захисту кваліфікаційної роботи на засіданні Екзаменаційної комісії.

Наприкінці основного етапу, орієнтовно за місяць до захисту, робота повинна бути повністю виконана й перевірена керівником.

Завершальний етап передбачає отримання відгуку керівника (за **3 тижні** до захисту у **5-денний** термін після одержання ним остаточного варіанту роботи), рецензії на кваліфікаційну роботу (в **3-денний** термін з дня отримання рецензентом роботи), візи завідувача випускової кафедри про допуск до захисту (за **5 днів** до захисту), подання роботи до державної екзаменаційної комісії (за **3 дні** до захисту), захист кваліфікаційної роботи на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії відповідно до графіку.

Рішення про допуск кваліфікаційних робіт до захисту приймається на засіданнях випускових кафедр. Витяг із протоколу засідання подається не пізніше, як за 2 тижні до захисту в навчальний відділ для підготовки відповідного наказу.

### **3.2. Вибір теми та складання плану кваліфікаційної роботи**

Тема кваліфікаційної роботи має формулюватись лаконічно, відповідати обраній спеціальності, з якої пишеться кваліфікаційна робота та суті наукової проблеми (завдання), а також вказувати на предмет дослідження. Тематика магістерських кваліфікаційних робіт, зазвичай, пов'язана із здійсненням освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти II – III ступенів, а також у закладах вищої освіти, та може визначатись із урахуванням додаткової спеціальності А4.09 Середня освіта (Інформатика).

Після обрання та затвердження теми кваліфікаційної роботи, здобувачі

освіти розробляють приблизний її зміст і узгоджують його на консультаціях з керівником. Також, визначається орієнтовний перелік передбачуваних результатів дослідження (наприклад, розробка і апробація цифрового контенту для забезпечення освітнього процесу, нові аспекти методики використання освітніх ресурсів, що вже існують, рекомендації щодо застосування нових або уже відомих засобів навчання тощо), формується перелік завдань, які необхідно розв'язати у процесі виконання дослідження.

### **3.3. Пошук та опрацювання джерел інформації**

Наступним етапом є збір та опрацювання інформації щодо тематики дослідження із різноманітних джерел. Метою цього етапу є з'ясування сучасного стану проблеми дослідження, міри її вивчення та визначення пробілів у знаннях та/або суперечностей, розв'язання яких має бути одним із головних завдань кваліфікаційної роботи. Огляд джерел дає змогу визначити значення обраного напрямку дослідження для розвитку науки і практики, актуальність обраної теми тощо. Огляд джерел інформації здійснюється не для запозичення матеріалу, а для осмислення знайденої інформації і обґрунтування актуальності та перспективності своєї наукової роботи.

Зазвичай, спочатку розшукують та вивчають найбільш “свіжі” дослідження, що стосуються обраної тематики, а потім – більш віддалені хронологічно. Починати варто із тих джерел, які містять узагальнений опис проблеми або явища, що досліджується (підручники, книги), а потім переходять до більш конкретних та вузькопрофільних джерел (наукових статей тощо). Одна і та сама інформація може міститись у кількох опрацьованих джерелах, у такому випадку вказуються посилання на їх усі. Допускається використання цитат – дослівних уривків тексту наукового видання або висловів окремих науковців із обов'язковим посиланням на їх джерело. Варто пам'ятати, що одним із критеріїв якості кваліфікаційної роботи є відсоток унікальності авторського тексту, який показує яку частину обсягу роботи становлять роздуми та опис теоретичних і практичних знахідок самого автора. Високий відсоток унікальності авторського

тексту показує наскільки самостійним був автор у виконанні власного дослідження та наскільки критично були опрацьовані ним джерела інформації з теми.

Практичним результатом цього етапу дослідження є написання першого (теоретичного) розділу роботи.

### **3.4. Проведення дослідження та опис його результатів**

Під час виконання цього етапу дослідження студенти під керівництвом викладача розробляють заплановані раніше результати дослідження, спираючись теоретичні висновки, отримані в процесі опрацювання інформаційних джерел, наявний досвід та проблеми, що не було розв'язано в попередніх дослідженнях тощо.

Планується експериментальна перевірка ефективності розроблених практичних результатів дослідження та можливість їх впровадження у освітній процес. Наприклад, експериментально перевіряються оптимальні умови проведення хімічної реакції у ході ужиткового або демонстраційного хімічного експерименту, створюється цифровий контент, конспекти уроків, проводяться опитування та анкетування тощо.

Процес розробки та експериментальної перевірки практичних результатів дослідження детально описується – ці описи становлять основу другого та третього розділів кваліфікаційної роботи. Особливу увагу необхідно приділити висвітленню новизни отриманих практичних результатів, порівняльній характеристиці розроблених матеріалів із вже відомими, та аналізу переваг і недоліків їх використання.

Також, на основі отриманих практичних результатів дослідження можливе і бажане написання наукової роботи: тез до конференції та/або статей для наукових журналів.

По завершенню практичної частини дослідження здобувачем освіти формулюються висновки та рекомендації на підставі як теоретичних пошуків, так і даних, отриманих під час практичної діяльності.

### 3.5. Вимоги до тексту кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота виконується із використанням текстових редакторів (у тому числі онлайн). Остаточний варіант для завантаження у репозитарій зберігається у форматі PDF.

Текст роботи розміщується на аркушах формату А4 (210×297 мм), залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм. Міжрядковий інтервал має становити 1,5 (до тридцяти рядків на сторінці), шрифт – Times New Roman, 14-й кегль, абзацний відступ зліва – 1,25 см.

Кваліфікаційна робота складається з таких структурних елементів:

- титульний аркуш (див. Додаток А);
- запевнення про дотримання принципів академічної доброчесності (див. Додаток Б);
- зміст;
- перелік умовних скорочень (за необхідності);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з двох-чотирьох розділів, у яких подають матеріал, як правило, у такій послідовності:

- огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень;
- виклад загальних підходів і основних методів досліджень, опис теоретичних та емпіричних досліджень, практичних рекомендацій;
- аналіз і узагальнення результатів практичних досліджень.

Кожен розділ, своєю чергою, складається з підрозділів, пунктів та підпунктів, які нумеруються арабськими цифрами, розділеними крапкою: *“номер розділу. номер підрозділу. номер пункту (за наявності). номер підпункту (за наявності)”*.

Основна частина пояснювальної записки до кваліфікаційної роботи, виконаної у вигляді кваліфікаційного проєкту, складається з двох розділів. У першому розділі подають огляд літератури за темою, аналізують наявні проєкти, технології, процеси, близькі до теми кваліфікаційного проєкту, описують аналоги, що існують. На основі аналізу вітчизняного та закордонного досвіду проєктування та створення аналогічних об'єктів визначають концепцію проєктування власною об'єкта, ураховуючи різні вимоги (зокрема, культурні, соціальні, естетичні, економічні, екологічні, безпекові тощо). У другому розділі характеризують проєктне рішення, визначену функціональну та композиційну структуру виробу, його конструктивні параметри. Докладно розкривають проєктне завдання та вихідні дані практичної роботи, суть авторського задуму, основні етапи та способи практичного вирішення завдань кваліфікаційного проєкту, використані форми, засоби, матеріали тощо. За необхідності окремо подають економічне обґрунтування матеріалів та вартісний розрахунок проєкту на момент його виготовлення.

Кожен структурний елемент та розділ основної частини роботи починається з нової сторінки, а його заголовок (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ тощо) не нумерують, друкують великими літерами по центру рядка без крапки в кінці. Відстань між заголовком та наступним або попереднім текстом має бути не менше двох рядків.

Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами у правому верхньому куті сторінки зі збереженням наскрізної нумерації усього тексту. Титульний аркуш також підлягає нумерації, але номер сторінки не ставлять.

Обсяг роботи, до якого не входять додатки, списки використаної літератури і джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки, називається основним обсягом (основним текстом). Максимальний обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи магістра становить 70 сторінок, а мінімальний обсяг не регламентується. Обсяг основного тексту роботи визначається виключно необхідністю повного розв'язання обраної задачі або проблеми. Обсяг пояснювальної записки до кваліфікаційного проєкту залежить



від його специфіки, визначається з урахуванням його форми, становить, як правило, не більше 30 сторінок основного тексту.

Літературне оформлення тексту є одним з критеріїв оцінювання під час захисту і свідчить про загальну культуру її автора. Текст має бути витриманий у науковому стилі, містити перевірену наукову інформацію та коректний понятійний апарат, з обґрунтованою логікою викладення. Для запобігання появі у роботі некоректних формулювань, неоднозначності та плутанини, краще не зловживати занадто складними текстовими конструкціями, а замінити їх декількома більш простими реченнями.

Стиль писемного наукового мовлення базується на формально-логічному способі викладу матеріалу: смислова завершеність, цілісність, наявність логічних зв'язків, поступовість розвитку думки, прагматичність, лаконічність, доступність, простота й економічність висловлень із використанням спеціальної наукової термінології, **безособова форма монологу**. Використовуйте спеціальні мовні звороти:

- причинно-наслідкових зв'язків – *тому, оскільки, адже, унаслідок, залежно від, звідси випливає, що свідчить, дозволяє зробити висновки, вказує на;*
- порядку викладу у часі, послідовності розвитку думки – *спочатку, потім, передусім, насамперед, по-перше, по-друге;*
- зіставлення чи протиставлення – *але, проти, не лише, але й, порівняно з, з одного боку, з іншого боку, на відміну від, аналогічно;*
- посилення на попереднє чи подальше висловлювання – *як зазначалося, у зв'язку з, згідно з, відповідно до;*
- доповнення чи уточнення – *причому, особливо, разом із тим, крім того;*
- з посиланням на джерело наукової інформації – *на думку, на погляд, як показав, як зазначено;*
- переходу від однієї думки до іншої – *перейдемо до, зупинимося на, розглянемо, звернемося до;*
- ілюстрація висловлювання – *наприклад, до прикладу, так, прикладом*

*може бути, такий, як;*

*– узагальнення і висновків – таким чином, отже, у результаті, це дозволяє зробити висновок, підсумуємо сказане.*

Для наукового стилю мовлення **не є характерним** ведення розмови від першої чи другої особи однини (я, ти), вживання професіоналізмів та стилістично забарвленої лексики, невизначеність і неточність, багатослів'я, зловживання запозиченою лексикою, змішування стилів мовлення.

Пам'ятайте, що треба чітко розмежувати власні думки і погляди вчених, які Ви використали в своєму дослідженні.

Ілюстрації необхідно розмішувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. Основними видами ілюстративного матеріалу є креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма і графік. На всі ілюстрації (власні та запозичені) мають бути посилання в роботі. Усі ілюстрації, які виносяться на захист, необхідно навести в основній частині кваліфікаційної роботи або в додатках.

Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або креслення, розміри якого більше формату А4, ураховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад, Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в розділі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці. Цифровий матеріал, здебільшого, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розмішувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у

межах розділу. У правому верхньому кутку над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Якщо в розділі є лише одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовж. Табл. 1.2». Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву наводять жирним шрифтом.

Текст у таблиці варто друкувати кеглем 12 з одинарним інтервалом. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк. (див. Додаток Ж).

Формули та рівняння. Формули та рівняння наводять безпосередньо після тексту, у якому вони згадуються, посередині рядка з полями зверху та знизу не менше 6 пт. Їх нумерують у межах розділу. Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера, між якими ставлять крапку. Нумери пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули чи рівняння в круглих дужках, наприклад: (3.1.) (перша формула третього розділу).

При використанні формул необхідно дотримуватися певних правил. Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, що мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, уписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового

рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Пояснення кожного символу необхідно починати з нового рядка.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=), або після знаків плюс (+), мінус (-), множення.

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання в тексті, інші нумерувати не рекомендується. Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Якщо формулу взято в рамку, то номер такої формули записують зовні рамки з правого боку навпроти основного рядка формули. Номер формули-дроби подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації. Двокрапку перед формулою ставлять лише тоді, коли це передбачено правилами пунктуації, а саме: а) у тексті перед формулою є узагальнювальне слово; б) цього вимагає побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, які йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен посилатися на цитовану літературу, або на ту літературу, звідки взято ідеї, висновки, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Посилатися слід на останні видання публікацій. Посилання на літературу в тексті роботи розмішують у квадратних дужках, наприклад, [12, с. 387]. Тут «12» – це номер у списку літератури тієї публікації, на яку посилається автор, а через кому подається номер сторінки в цій публікації, на якій розміщено цитований текст. Покликання на фактологічне

джерело, на відміну від покликання на літературу, розміщується не в квадратних, а в круглих дужках.

Для підтвердження власних аргументів покликанням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками в лаганих дужках: [...]. Вони ставляться в будь-якому місці цитати (на початку, усередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується покликанням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно засвідчити позицію щодо окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

е) коли студент (автор роботи), наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, то робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виокремлення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки. Варіантами таких застережень є,

наприклад: (курсив наш – М. Х.), (підкреслено мною – М. Х.), (розбивка моя – М. Х.).

Додатки оформлюють на новій сторінці роботи у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки, мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ї, наприклад: «Додаток А».

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ».

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: Рис. Д. 1.2. – (другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А.1.) – перша формула додатка А.

#### **4. ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ**

При виконанні кваліфікаційної роботи здобувачі повинні дотримуватись принципів академічної доброчесності. Кваліфікаційну роботу здобувач має виконувати самостійно, дотримуватися етики цитування, давати покликання на використані джерела, подавати достовірну інформацію про виконану роботу та її результати.

Здобувач на другій сторінці кваліфікаційної роботи засвідчує власним підписом дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема етики цитування, самостійність виконання роботи, відсутність у ній плагіату.

Захисту роботи передуює її перевірка на плагіат. Форму та спосіб перевірки обирає кафедра.

При цьому варто враховувати таке:

- для автоматичної перевірки має застосовуватися якісне програмне забезпечення з відповідними налаштуваннями параметрів роботи програми;
- результати автоматичної перевірки не є гарантією відсутності плагіату, тому можуть застосовуватися лише як один із складників системи забезпечення якості;
- виявлені програмним забезпеченням **текстові збіги** мають аналізуватися на предмет їх ідентифікації як плагіату, помилок цитування, загальновідомих знань тощо;
- допустимий відсоток академічного плагіату у кваліфікаційних роботах дорівнює нулю.

У разі виявлення порушення здобувачем академічної доброчесності, зокрема виявлення академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, кваліфікаційна робота не допускається до захисту, а якщо такі факти були виявлені під час захисту, робота оцінюється на «незадовільно».

Керівник кваліфікаційної роботи та відповідна кафедра зобов'язані контролювати дотримання здобувачами принципів академічної доброчесності та не допускати їх порушення. Відповідальність за дотримання здобувачем доброчесності та недопущення в кваліфікаційній роботі плагіату покладається на самого здобувача, керівника роботи та відповідну кафедру. Навчально-методичний відділ на підставі наказів здійснює перевірки оприлюднених кваліфікаційних робіт відповідно до Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Університету.

## **5. ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПРИ НАПИСАННІ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Багаторічна практика засвідчує, що при написанні кваліфікаційної роботи здобувачі освіти допускають низку типових помилок. Цей перелік не є

вичерпним, проте ознайомлення з ним має надати змогу передбачити можливі типові помилки і не повторювати їх у власній кваліфікаційній роботі.

1. Зміст кваліфікаційної роботи не розкриває тему наукового дослідження, оскільки аналіз літературних джерел та сучасного стану проблеми виконується поверхово, а якщо студент не глибоко осмислюють сутність проблеми, то і їх практичні дії не завжди призводять до повного та якісно розв'язання поставлених завдань;

2. Теоретична частина є переважно компіляцією тексту джерел та їх цитуванням, без повноцінного авторського внеску;

3. Неправильно оформляється цитування тексту джерел, а таблиці та ілюстративний матеріал наводяться без посилань на джерела, що були використані;

4. У основній частині роботи наводяться великі за обсягом таблиці або значні обсяги допоміжної текстової інформації (конспекти уроків, тексти анкет або тестів тощо), хоча їх доцільно розмістити в додатках, а у тексті залишити посилання на відповідні додатки;

5. Текст роботи не завжди оформлений у науковому стилі, трапляються орфографічні та пунктуаційні помилки, використовуються результати автоматичного перекладу на українську без перевірки їх коректності;

6. Для подання даних у роботі застосовуються тільки таблиці, і відсутні інші засоби унаочнення (діаграми, схеми, графіки тощо);

7. Не дотримується послідовність написання кваліфікаційної роботи та обґрунтування висновків (тема – мета – завдання – наукова та/або практична новизна – висновки);

8. Надається перевага збільшенню (часто необґрунтованому) обсягу тексту перед лаконічністю – насправді, уміння стисло але ємно викладати думки є перевагою перед багатослівністю, а мінімальний обсяг тексту кваліфікаційної роботи не регламентується.



## **6. ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

### **6.1. Організація процедури захисту кваліфікаційної роботи**

Захист кваліфікаційних робіт є публічною процедурою, на якій окрім членів екзаменаційної комісії та здобувачів освіти можуть бути присутні: керівництво університету, представники громадськості, студенти та інші зацікавлені особи. За об'єктивних причин за окремим наказом по університету захист може відбуватись дистанційно. Про необхідність організації дистанційної форми захисту кваліфікаційної роботи здобувачі освіти мають повідомити випускову кафедру та деканат не пізніше, ніж за два тижні до захисту.

Для захисту кваліфікаційних робіт створюються екзаменаційні комісії. Під час захисту кваліфікаційної роботи до неї подаються:

- 1) наказ ректора про допуск до захисту;
- 2) кваліфікаційна робота, оформлена згідно з вимогами (друкований варіант не є обов'язковим);
- 3) письмовий відгук наукового керівника;
- 4) письмова рецензія на кваліфікаційну роботу;

Також, можуть подаватися додаткові документи, що характеризують наукову і практичну цінність виконаної кваліфікаційної роботи та особистий внесок здобувача у вирішення певної науково-методичної проблеми (надруковані статті за темою роботи, документи, що вказують на практичне застосування роботи, натуральні об'єкти або моделі, макети, графічні об'єкти тощо).

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії за участю не менш ніж половини її складу за обов'язкової присутності голови комісії.

### **6.2. Рекомендації до доповіді здобувача освіти**

Для захисту роботи студент готує доповідь (до 10 хвилин), яка повинна відображати зміст дослідження, його мету, завдання, предмет та об'єкт; обґрунтування вибору теми, ступеня її висвітлення в науковій літературі.

Основна частина доповіді присвячується викладу науково-практичних висновків і рекомендацій, результатів за матеріалами дослідження. Як правило, **захист відбувається з застосуванням мультимедійної техніки**, ілюстративна частина доповіді подається у формі презентації.

Для того, щоб доповідь була якісною необхідно заздалегідь її підготувати, звернувши особливу увагу на такі аспекти:

1. Необхідно продумати структуру і зміст доповіді, скласти її план, дібрати приклади та аргументацію висновків;
2. Розрахувати час виступу, щоб вкластися у регламент;
3. Приготувати якісні мультимедійні матеріали для візуалізації інформації.

Доповідь складається, зазвичай, з трьох змістових частин:

1) розкриття актуальності обраної теми, об'єкта, предмета, мети і завдань дослідження, а також методів і методик, за допомогою яких був отриманий фактичний матеріал (за вступом до роботи – до 2 хвилин);

2) висвітлення основного змісту роботи: кратно вказати результати вивчення стану проблеми в інформаційних джерелах, докладно описати власні дослідження, їх сутність, аналіз та практичну значимість отриманих результатів – 5-6 хвилин);

3) виклад загальних висновків дослідження і практично значущих результатів, рекомендацій – 1-2 хвилини).

Тривалість виступу з доповіддю не повинна перевищувати 10 хвилин, що, приблизно, відповідає 4 сторінкам друкованого тексту у стандартному форматуванні. Доповідач повинен пам'ятати, що головуючий комісії ЕК може перервати доповідь, що призведе до порушення логіки викладу результатів дослідження і цілісності враження від проведеної роботи і відповідно до втрати балів, якими оцінюється захист роботи.

Обов'язкова складова виступу – супровід ілюстративним матеріалом: таблицями, рисунками, схемами, діаграмами, графіками тощо. Використання таких матеріалів дозволяє більш переконливо показати сутність дослідження, довести достовірність отриманих результатів, висунутих наукових положень і

підтвердити зроблені висновки. Ілюстративний матеріал рекомендується подавати у вигляді слайдів або плакатів (постерів).

### **6.3. Рекомендації до створення презентації**

Ретельно продумайте і оберіть найбільш важливу інформацію про виконану Вами роботу до кожної з трьох смислових частин доповіді, вказаних вище. Доповідь має бути послідовною і логічною, такою, що не містить інформації, яка не впливає на логічне виведення висновків, другорядних фактів, що відволікають увагу слухачів від основного змісту.

Зробіть попередній хронометраж створеної доповіді з метою визначення часу, який Вам необхідно для її промови. Приведіть обсяг доповіді до такого, що дозволить Вам зробити доповідь у нормальному темпі і укластись у обмеження часу (до 10 хвилин). Текст, що буде розподілено по слайдам презентації, має відображати тільки найбільш необхідну інформацію: висновки, означення ключових термінів тощо. Переважну частину тексту залишайте для промови, а у презентацію намагайтесь помістити рисунки, схеми, таблиці, графіки, діаграми, які Ви і будете супроводжувати текстом доповіді.

Розподіліть матеріал доповіді та ілюстрації до нього на невеликі порції, що логічно взаємопов'язані між собою. Пам'ятайте, що повертатись до попередніх слайдів в ході доповіді вкрай небажано, а тому сплануйте презентацію таким чином, щоб вона невідривно слідувала за змістом доповіді. Якщо в ході доповіді треба звернутись до певної діаграми чи таблиці ще раз, просто продублюйте необхідний слайд і поставте його в тому місці, де він знадобиться знову.

Кількість слайдів повинна бути відповідною доповіді (зазвичай, тривалість показу одного слайду від 30 секунд до 1 хвилини). Кожен слайд повинен мати заголовок і бути помірно заповненим. Не повністю заповнений слайд кращий, ніж переповнений. Зазвичай, слайд повинен містити від 20 до 50 слів: більша їх кількість змусить Вас робити надто дрібним шрифт, до того ж, час, необхідний на читання слайду, значно збільшиться, а менша – означає недоцільність виокремлювати даний слайд. Текст слайду не повинен дослівно повторювати

текст доповіді.

Рисунки, схеми, графіки, діаграми збільшують інформативність, наочність доповіді та прикрашають її. Всі ілюстративні елементи повинні мати назви за типом: «Рис. 1. Доменна піч у розрізі», «Таблиця 3. Результати вимірювання оптичної густини 0,001 М розчину калій дихромату при різних довжинах хвиль» тощо. Вони мають бути належно оформленими, точно відповідати змісту Вашої доповіді, без зайвих елементів або елементів, що в контексті Вашої доповіді можуть викликати неоднозначне трактування. Ілюстрації повинні бути якісними, а їх розмір таким, щоб у аудиторії була можливість розгледіти усі важливі деталі.

Поміщайте ілюстрації ліворуч від тексту: ми читаємо зліва направо, так що дивимось спочатку на ліву сторону слайду. Назва ілюстрації повинна розміщуватись під нею.

Якщо фотографія, малюнок чи інший графічний об'єкт завантажено з мережі Інтернет, уважно перегляньте і за потреби відредагуйте його в одному з графічних редакторів (Paint, Photoshop тощо) – в україномовній презентації підписи, наприклад, осей координат на графіку не можуть бути іншою мовою, ніж українська. Якщо на даний графічний об'єкт може поширюватись авторське право, треба вказати посилання: «За матеріалами сайту [www.адреса сайту](#)» або «Автор – Прізвище, Ім'я», чи бібліографічний опис джерела, звідки запозичено ілюстрацію.

Перехід між слайдами можна зробити анімованим, щоб дещо оживити презентацію, але не слід зловживати анімаційними ефектами. Анімаційний перехід між слайдами повинен бути однотипним в усій презентації. Анімацію появи наповнення слайду використовуйте обмежено – вона не повинна бути надто повільною, надто незвичайною, але, якщо Ви все ж її застосовуєте, вона повинна бути однотипною по усій презентації. Треба уникати створення враження розважального контенту.

Шрифтів на слайдах презентації не повинно бути більше двох-трьох: один для заголовків, один або два для тексту. Не використовуйте для заголовків і тексту схожі шрифти, а для основного тексту – декоративні, рукописні, готичні,

моноширинні шрифти. Пам'ятайте, що шрифти без зарубок (Arial, Verdana, Comic Sans MS) легше читати з великої відстані.

Для тексту заголовку можна використовувати декоративні шрифти, але за умови, що їх читання не викличе труднощів.

Шрифт в схемах і діаграмах повинен збігатися з основним шрифтом тексту. Текст бажано розміщувати горизонтально, а розмір шрифту варто вибирати так, щоб на слайді уміщалося близько 10-15 рядків, не більше. Як правило, розмір шрифту для заголовку 32-44 пункти, 18-36 пунктів – для основного тексту. Для смислового виділення тексту використовуйте колір, напівжирну інтенсивність або рідше – підкреслення. Докладні рекомендації для комп'ютерного набору тексту вказані в Додатку А.

Акуратно використовуйте кольори. Для додавання кожного нового кольору у вас має бути вагома причина. Намагайтесь використовувати максимально контрастні кольори і відтінки. Тло слайду, як правило, має бути світлих, холодних відтінків, а текст – темних. У протилежному випадку може втрачатись чіткість і контрастність при демонстрації у незатемнених приміщеннях.

Спеціальне оформлення тексту, на кшталт тіней від букв, недоцільне, оскільки не впливає на змістовність, зате може зменшити контрастність тексту на слайді. Для тексту та інших елементів оформлення на слайді треба використати не більше чотирьох кольорів. Велика кількість різних кольорів розпилює увагу і створює враження несерйозності та несмаку.

Тло слайдів в межах однієї презентації повинно бути однаковим, а кольори шрифтів та інших елементів – однотипними в межах усієї презентації (наприклад, якщо основний текст був темно-синього кольору, то в усіх інших слайдах він повинен бути таким же).

Пам'ятайте, що у презентацію можна вставити звук, відео або анімацію. Але звук і анімація мають бути присутніми у презентації тільки за їх дійсної необхідності, а відео не повинно створювати великої паузи у доповіді і затягувати її.

Після створення презентації і її оформлення, необхідно відрепетирувати її

показ і свій виступ, синхронізувати їх (визначити в який момент доповіді необхідно буде перейти до наступного слайду), перевірити, як виглядатиме презентація в цілому (на екрані комп'ютера або проекційному екрані).

На передодні захисту варто ще раз переглянути роботу, звернути увагу на терміни та їх пояснення, спробувати спрогнозувати можливі запитання членів комісії та заздалегідь продумати відповіді на них. Підготувати відповіді на зауваження рецензента, якщо вони не стосуються оформлення тексту роботи.

#### **6.4. Завершальна частина захисту кваліфікаційної роботи**

Після доповіді здобувача освіти, присутні на захисті особи мають право задавати йому питання, що стосуються змісту роботи, особливостей практичної її реалізації та інших аспектів її виконання. У дискусії з проблем, порушених у кваліфікаційній роботі, можуть брати участь усі присутні члени ЕК, викладачі, студенти, громадськість.

Після доповіді студента і його відповідей на запитання оголошуються рецензії на роботу, відгук наукового керівника. Студенту надається можливість дати пояснення щодо зауважень.

По завершенню всіх доповідей здобувачів освіти ЕК на закритому засіданні обговорює результати захисту та підраховує бали, відповідно до критеріїв оцінювання. За необхідності проводиться голосування зі спірних питань, тоді комісія простою більшістю голосів (у разі рівності – голос голови є вирішальним) виносить рішення щодо оцінки роботи. Результат оголошується після затвердження протоколу головою ЕК.

Випускники, які за підсумками навчання отримали диплом з відзнакою, а також які виявили схильність до науково-дослідницької роботи, можуть бути рекомендовані до вступу в аспірантуру.

Студент, який виконав кваліфікаційну роботу, але одержав під час захисту оцінку «незадовільно», наказом ректора відраховується з університету як такий, що не пройшов державної атестації.

Рішення державної комісії є остаточним і оскарженню не підлягає.

## 7. ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підсумкова оцінка кваліфікаційної роботи є комплексною і може бути описана формулою:

$$\text{ПО} = \text{ВК} + \text{ЯО} + \text{ЗР} + \text{ОЗ},$$

де ПО – підсумкова оцінка;

ВК – відгук керівника;

ЯО – якість оформлення роботи;

ЗР – оцінка за зміст роботи;

ОЗ – оцінка за захист роботи.

Діапазон балів за кожною складовою підсумкової оцінки кваліфікаційної роботи наведено у таблиці 7.1.

Таблиця 7.1.

### Розподіл кількості балів за складовими оцінки кваліфікаційної роботи

| Складова оцінки | ВК     | ЯО     | ЗР     | ОЗ     | ПО      |
|-----------------|--------|--------|--------|--------|---------|
| Кількість балів | 0 – 20 | 0 – 15 | 0 – 35 | 0 – 30 | 0 – 100 |

Відгук наукового керівника роботи є характеристикою професійних якостей студента та його роботи у процесі виконання кваліфікаційного дослідження. Керівник при визначенні кількості балів відповідно до свого відгуку обґрунтовано і неупереджено оцінює такі аспекти роботи здобувача освіти:

- 1 – повнота виконання поставлених завдань дослідження;
- 2 – якість та самостійність добору та опрацювання джерел інформації;
- 3 – якість та самостійність у організації та проведенні експериментальної частини роботи, практичному розв'язанні поставлених завдань, створенні кваліфікаційного проекту;
- 4 – своєчасність виконання всіх етапів роботи, слідування плану виконання роботи.

Діапазон балів за цими критеріями наведено у таблиці 7.2.

Таблиця 7.2.

**Розподіл кількості балів за складовою оцінки кваліфікаційної роботи  
“Відгук керівника”**

| Критерій        | 1     | 2     | 3     | 4     | Сума          |
|-----------------|-------|-------|-------|-------|---------------|
| Кількість балів | 0 – 5 | 0 – 5 | 0 – 5 | 0 – 5 | <b>0 – 20</b> |

**Рецензія** – це в першу чергу характеристика якості безпосередньо кваліфікаційної роботи, а не професійних якостей здобувача. Рецензію на кваліфікаційну роботу надає рецензент, який може бути викладачем випускової кафедри, або співробітником зовнішньої організації (іншого вищого навчального закладу, загальноосвітньої школи тощо). У рецензіях відображаються такі аспекти роботи:

- адекватність змісту роботи заявленій темі (назві) і меті;
- повнота і докладність розв’язання завдань;
- достовірність отриманих результатів;
- практична цінність роботи та можливість реалізації запропонованих автором рекомендацій;
- недоліки кваліфікаційної роботи;
- оцінка, на яку заслуговує робота.

Негативна оцінка роботи, яка може бути висловлена в рецензії, не є підставою до недопущення її до захисту в Екзаменаційній комісії. Таким чином, рецензія носить лише дорадчий характер, а оцінка, висловлена рецензентом, може прийматись до уваги екзаменаційною комісією при виставленні складової оцінки за зміст роботи (ЗР).

Бали за оформлення роботи, зміст та захист роботи виставляються колегіальним рішенням екзаменаційної комісії під час захисту роботи.

Якість оформлення роботи (ЯО). При оформленні текстової частини роботи здобувач має орієнтуватись на вимоги, наведені у розділі 6 Положення про кваліфікаційні роботи в КДПУ “Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи”.



Бібліографічний опис списку використаних джерел може оформлятися з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одним із міжнародних стилів оформлення списку наукових публікацій (APA, MLA, Harvard Cite, IEEE, AMA тощо). Бібліографічний опис використаного джерела може обмежуватися обов'язковою інформацією, необхідною для однозначної ідентифікації цього джерела. Незалежно від обраного стилю оформлення списку використаних джерел він має бути єдиним для всіх джерел, наведених у ньому.

При виставленні підсумкової оцінки враховується якість оформлення роботи: наявність значної частини помилок та гріхів, а також грубі порушення згаданих вище правил оформлення кваліфікаційних робіт унеможливають виставлення високої оцінки за цією складовою, натомість незначна кількість технічних огріхів не має суттєво знижувати оцінку за цією складовою.

1 – коректність оформлення тексту та структурних частин роботи, їх відповідність встановленим вимогам;

2 – коректність оформлення списку джерел та посилань на них;

3 – коректність оформлення таблиць, графіків, формул тощо.

Діапазон балів за цими критеріями наведено у таблиці 7.3.

*Таблиця 7.3.*

**Розподіл кількості балів за складовою оцінки кваліфікаційної роботи  
“Якість оформлення роботи”**

| Критерій        | 1     | 2     | 3     | Сума          |
|-----------------|-------|-------|-------|---------------|
| Кількість балів | 0 – 5 | 0 – 5 | 0 – 5 | <b>0 – 15</b> |

Зміст роботи (ЗР) – складова оцінки кваліфікаційної роботи, що характеризує її зміст, спрямована на визначення ступеня розв'язання автором кваліфікаційної роботи проблем дослідження та поставлених завдань, його уміння грамотно, коректно та обґрунтовано висловити власні думки у текстовій формі, здатність самостійно осмислювати дані з наукових джерел та

формулювати висновки, творчо підходити до планування та здійснення практичної частини роботи тощо. Члени комісії мають право врахувати зауваження рецензента та його рекомендації щодо оцінки рівня роботи при виставленні балів за цією складовою оцінки кваліфікаційної роботи. При виставленні оцінки враховуються такі критерії

- 1 – повнота розв'язання поставлених завдань (проблеми)
- 2 – якість формулювання всіх складових частин вступу;
- 3 – якість подання даних дослідження, їх логічної та математичної обробки;
- 4 – якість подання практичних результатів дослідження, їх унікальність, інноваційність та практична значущість;
- 5 – аргументованість та коректність формулювання висновків;
- 6 – грамотність мови та коректність використання термінології;
- 7 – якість опрацювання джерел інформації та їх адекватність (не має бути покликань на сумнівні та ненаукові джерела інформації, на цитувань російських та білоруських авторів та видань, не менше 30% опрацьованих джерел інформації має бути за останні 10 років)

Діапазон балів за цими критеріями наведено у таблиці 7.4.

*Таблиця 7.4.*

**Розподіл кількості балів за складовою оцінки кваліфікаційної роботи “Зміст роботи”**

| Критерій        | 1     | 2     | 3     | 4     | 5     | 6     | 7     | Сума   |
|-----------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|--------|
| Кількість балів | 0 – 6 | 0 – 5 | 0 – 5 | 0 – 5 | 0 – 6 | 0 – 4 | 0 – 4 | 0 – 35 |

При оцінюванні складової оцінки кваліфікаційної роботи “Оцінка за захист роботи” члени атестаційної комісії, присутні на захисті, беруть до уваги як підготовку студента до виступу та презентації результатів власного дослідження, так і його вміння спілкуватись, формулювати власні думки при відповідях на запитання і вести діалог тощо. До уваги при виставленні оцінки беруться такі критерії:

1 – якість доповіді (дотримання регламенту, уміння виокремити головне в роботі, уміння формулювати думки тощо);

2 – якість презентації (чіткість і зрозумілість інтерактивного супроводу доповіді, відповідність презентації вимогам, створення та/або добір ілюстративного матеріалу);

3 – якість відповідей на запитання комісії (уміння вести діалог та наукову дискусію, обґрунтовувати свою точку зору, орієнтуватись у різних аспектах власної роботи);

4 – якість відповідей на зауваження рецензента, (уміння обґрунтовувати свою точку зору, орієнтуватись у різних аспектах власної роботи).

Діапазон балів за цими критеріями наведено у таблиці 7.5.

*Таблиця 7.5.*

**Розподіл кількості балів за складовою оцінки кваліфікаційної роботи**

**“Оцінка за захист роботи”**

| Критерій        | 1     | 2     | 3      | 4     | Сума          |
|-----------------|-------|-------|--------|-------|---------------|
| Кількість балів | 0 – 5 | 0 – 8 | 0 – 10 | 0 – 7 | <b>0 – 30</b> |

## ДОДАТКИ

### Додаток А

У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

**академічна доброчесність** – сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

**атестація** – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти та відповідних освітніх програм за спеціальністю та вирішення питань щодо присвоєння випускникам відповідного ступеня вищої освіти, відповідної кваліфікації та видачі диплома;

**випускник** – це здобувач вищої освіти, який успішно виконав у повному обсязі розроблений Університетом, відповідно до вимог стандартів вищої освіти, навчальний план теоретичної та практичної підготовки фахівця відповідного рівня вищої освіти за певною спеціальністю, освітньою програмою і допущений до проходження атестації;

**відгук наукового керівника** – оцінка особи, яка здійснює безпосереднє керівництво підготовкою та написанням кваліфікаційної роботи; складається із обґрунтування актуальності теми, логічності і структури викладення матеріалу, якості огляду й аналізу літератури, коректності цитувань і посилань на наведені в тексті цитати інших авторів, коректності й обґрунтованості вибору методів дослідження, якості емпіричного матеріалу, ретельності обробки експериментальних даних, коректності формулювання власних висновків, відповідності висновків меті та завданням роботи; аналізу повноти, завершеності, ступеню самостійності, якості оформлення роботи, практичної цінності роботи, а також особистого внеску здобувача в розробку порушених у роботі проблем;

**екзаменаційна комісія** – комісія, що створюється для проведення атестації випускників Університету;

**кваліфікаційна робота** – це самостійно виконане та логічно завершене дослідження, яке закінчує цикл професійної підготовки здобувача вищої освіти певного рівня; кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми у відповідній професійній сфері, що характеризується комплексністю, невизначеністю умов та вимог, передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій; кваліфікаційна робота за рівнем та обсягом знань, умінь, інших компетентностей повинна відповідати вимогам

відповідного галузевого стандарту вищої освіти та профілю освітньо-професійної програми підготовки.

**кваліфікація** – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;

**компетентність** – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу освітню діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

**результати навчання** – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Факультет** \_\_\_\_\_

**Кафедра** \_\_\_\_\_

(назва)

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20 \_\_\_\_ р.

Реєстраційний № \_\_\_\_\_

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20 \_\_\_\_ р.

**ТЕМА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Кваліфікаційна робота студента(ки) групи

\_\_\_\_\_

(шифр групи)

ступінь вищої освіти \_\_\_\_\_

(бакалавр, магістр)

спеціальності

\_\_\_\_\_

(шифр і назва спеціальності)

\_\_\_\_\_

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

Оцінка:

Національна шкала \_\_\_\_\_

Шкала ECTS \_\_\_\_\_ Кількість балів \_\_\_\_\_

Голова ЕК \_\_\_\_\_

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК \_\_\_\_\_

(підпис) (прізвище, ініціали)

\_\_\_\_\_ (підпис) (прізвище, ініціали)

\_\_\_\_\_ (підпис) (прізвище, ініціали)

\_\_\_\_\_ (підпис) (прізвище, ініціали)

Кривий Ріг – 20 \_\_\_\_

**ЗАПЕВНЕННЯ**

Я, \_\_\_\_\_, розумію і підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавав(ла) і не одержував(ла) недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело.

Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомлений(а). Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

(підпис)

## Приклади оформлення бібліографічного опису

| Характеристика джерела             | Приклад оформлення                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Книги:</b><br><b>Один автор</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Битяк Ю. П. Державна служба в Україні : організаційно-правові засади : монографія. Харків : Право, 2005. 304 с.</li> <li>2. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с.</li> <li>3. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців : історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917–1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с.</li> <li>4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с.</li> <li>5. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд. : О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с.</li> <li>6. Кузніченко С. О. Закон України “Про правовий режим надзвичайного стану” : наук.-практ. комент. / Одес. держ. ун-т внутр. справ. Харків : Право, 2015. 164 с.</li> <li>7. Мельник І. Транспозиційна граматика українського дієслова : монографія. Луцьк : “Надстир’я”, 2015. 474 с.</li> <li>8. Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України : із змінами та допов. на 12 берез. 2016 р. 12-е вид., допов. і перероб. Київ : Правова єдність, 2016. 810 с.</li> <li>9. Беккариа Ч. О. преступлениях и наказаниях / вступ. ст. Н. И. Панова ; пер с итал. М. М. Исаев. Киев : Ин Юре, 2014. 240 с.</li> <li>10. Johnson L. K. Bombs, bugs, drugs and thugs : intelligence and America’s quest for security. New York ; London : New York University Press, 2000. 326 p.</li> </ol> |
| <b>Два автори</b>                  | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом : теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с.</li> <li>2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с.</li> <li>3. Безегла Л. Р. Романченко І. О. Лінгвопрагматика дискримінації в публіцистичному дискурсі : монографія. Харків : ФОП Лисенко І. Б., 2013. 182 с.</li> <li>4. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.</li> <li>5. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.</li> <li>6. Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с.</li> <li>7. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах : практ. посіб. Харків : Право, 2011. 136 с.</li> <li>8. Космеда Т. А., Халіман О. В. Мовна гра в парадигмі інтерпретативної лінгвістики. Граматика оцінки. Граматична ігрека (теоретичне осмислення дискурсивної практики) : монографія. Дрогобич : Коло, 2013. 228 с.</li> <li>9. Петришина М. О., Петришин О. А. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування : наук. доп. Харків : Право, 2016. 44 с.</li> </ol>                                                      |



|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Три автори</b>                         | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.</li> <li>2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с.</li> <li>3. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с.</li> <li>4. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.</li> <li>5. Сичевський В. В., Харитонов Є. І., Олейников Д. О. Науково-практичний коментар до розділу І Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України). Харків : Право, 2016. 232 с.</li> <li>6. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Чотири і більше авторів</b>            | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.</li> <li>2. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.</li> <li>3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.</li> <li>4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-е вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.</li> <li>5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.</li> <li>6. Постклассическая онтология права : монография / С. И. Максимов и др. ; С.-Петербург. гос. ун-т ; под. общ. ред. И. Л. Честнова. Санкт-Петербург : Алетей, 2016. 688 с.</li> <li>7. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору : теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2013. 288 с.</li> <li>8. Російсько-український тлумачний словник паремій / З. П. Бакум та ін. ; за ред. проф. Ж. В. Колоїз. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2016. 454 с.</li> <li>9. Hubbard R. G., Koehn M. F., Omstein S. I. et. al. The mutual fund industry : Competition and investor welfare. New York, NY : Columbia University Press, 2010. 256 p.</li> </ol> |
| <b>Автор(и) та редактор(и)/упорядники</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.</li> <li>2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.</li> <li>3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Без автора</b>                         | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Галузева економічна політика держави : проблеми правового забезпечення : колект. монографія / за наук. ред. Д. В. Задихайла. Харків : Юрайт, 2013. 520 с.</li> <li>2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с.</li> <li>3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                | <p>ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с.</p> <p>4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред. : С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.</p> <p>5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с.</p> <p>6. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-е вид., перероб. і допов. Київ : Генеза, 2004. 736 с.</p> <p>7. Правове виховання в сучасній Україні : монографія / за заг. ред.: В. Я. Тацій, А. П. Гетьман, О. Г. Данильян. 2-е вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2013. 440 с.</p> <p>8. Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (30 верес. 2016 р.). Київ : Нац. акад. прокуратури України. 2016. 432 с.</p> <p>9. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред. Т. О. Коломосьць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с.</p> <p>10. Сучасне суспільство : філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.</p>                                                                                                                                                                               |
| <b>Багатотомні видання</b>     | <p>1. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. / Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2016. Т. 1 : Історія держави і права України / редкол. : В. Д. Гончаренко (голова) [та ін.]. 848 с.</p> <p>2. Енциклопедія історії України : у 10 т. / НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с.</p> <p>3. Енциклопедія сучасної України / редкол. : І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>4. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник : у 2 т. / за ред.: В. В. Сташис, В. Я. Тацій. 4-е вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2010. Т. 1. 456 с.</p> <p>5. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.</p> <p>6. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України : у 4 т. / за ред. О. В. Стовби. Харків : Апостиль, 2015. Т. 2. 329 с.</p> <p>7. Правова система України : історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.</p> |
| <b>Автореферати дисертацій</b> | <p>1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України : сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>3. Гурко О. В. Функційно-семантична категорія ствердження в українській літературній мові : автореф. дис. д-ра філол. наук : 10.02.01. Київ, 2018. 39 с.</p> <p>4. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2010. 36 с.</p> <p>5. Лемець Л. В. Символи в поезії Івана Франка : лінгвостилістичний аспект : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Дрогобич, 2018. 19 с.</p> <p>6. Наконечний А. Б. Примусове відчуження земельних ділянок за</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                            | <p>законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2016. 24 с.</p> <p>7. Харченко С. В. Синтаксичні норми української літературної мови ХХ – початку ХХІ ст. : становлення та кодифікація : автореф. дис. .... д-ра філол. наук : 10.02.01. Київ, 2018. 39 с.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Дисертації</b>                          | <p>1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець ХVІІІ – початок ХХ ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>2. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p> <p>3. Головкін Б. М. Теоретичні та прикладні проблеми детермінації і запобігання корисливій насильницькій злочинності в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2011. 406 с.</p> <p>4. Кислюк Л. П. Словотвірна номінація в сучасній українській мові : система – узус – ідіолект : дис. ... д-ра філол. наук 10.02.01 / Інститут української мови НАН України. Київ, 2018. 616 с.</p> <p>5. Костенко В. О. Економіко-правове забезпечення використання та охорони земель : дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2015. 183 с.</p> <p>6. Кушлик О. П. Типологія словотвірних парадигм похідних дієслів в українській мові : дис. ... д-ра філол. наук 10.02.01 / Інститут української мови НАН України. Київ, 2015. 507 с.</p> <p>7. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>8. Моштаг Є. С. Стилїстично-дискурсивна характеристика сучасної жіночої мандрівної прози : дис. ... канд. філол. наук 10.02.01 / Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. Харків, 2017. 182 с.</p> |
| <b>Законодавчі та нормативні документи</b> | <p>1. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. Офіційний вісник України. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>2. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. №3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення : 28.09.2017. URL : <a href="http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18">http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18</a> (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. Офіційний вісник України. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017–2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. Урядовий кур'єр. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178–179). С. 10–22.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Архівні документи</b>                   | <p>1. Лист Голови Спїлки “Чорнобиль” Г. Ф. Лєпїна на їм'я Голови Ради Міністрїв УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спїлки та сторїнки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архїв громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                 | <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія ; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>3. Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Патенти</b>                  | <p>1. Люмінісцентний матеріал : пат. 25742 Україна : МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472 ; заявл. 12.02.07 ; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p> <p>2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей : пат. 76509 Україна. № 2004042416 ; заявл. 01.04.2004 ; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Препринти</b>                | <p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с. : ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр “Харьк. физ.-техн. ин-т” ; ХФТИ2006-4).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Стандарти</b>                | <p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p> <p>3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-0822]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Каталоги</b>                 | <p>1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с.</p> <p>2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; уклад. : Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.упоряд. : М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Бібліографічні покажчики</b> | <p>1. Боротьба з корупцією : нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад. : О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с.</p> <p>2. Лисодед О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992–2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одисей, 2003. 128 с.</p> <p>3. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).</p> <p>4. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад. : Н. М. Загородна та ін. ; наук. ред. Т. В. Марусик ; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).</p> <p>5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні</p> |

|                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                               | показчики (1856–2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Частина видання:</b>                                                       | <p>1. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p> <p>2. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров. <i>Михайло Баймуратов : право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. Київ, 2009. С. 477–493.</p> <p>3. Борисова В. И. Право частной собственности в системе социальноэкономических прав и свобод граждан и пути его реализации. <i>Харьковская цивилистическая школа : право собственности</i> : монографія / под ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. Харьков : Право, 2012. Разд. 3, гл. 1. С. 87–99.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Книги</b>                                                                  | <p>1. Гетьман А. П. Екологічна політика держави : конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.</p> <p>2. Даньшин І. М. Злочини проти громадського порядку та моральності. <i>Кримінологія. Загальна та Особлива частини</i> : підручник / за ред. В. В. Голіни. 2-е вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2009. Розд. 15. С. 138–145.</p> <p>3. Коломоець Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>4. Хряпінський П. Кримінально-правові засоби заохочення у публічному праві України. <i>Правовий вплив на неправомірну поведінку : актуальні грані</i> : монографія / за ред. : О. В. Козаченко, Є. Л. Стрельцов. Миколаїв : Іліон, 2016. С. 87–109.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Частина видання:</b><br><br><b>матеріалів конференцій (тези, доповіді)</b> | <p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття : порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932–1933 років : втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 4 жовт. 2016 р.). Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Боднар Т. В. Договір про закупівлю : особливості укладання і забезпечення. <i>Актуальні проблеми приватного права : договір як правова форма регулювання приватних відносин</i> : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 95-й річниці з дня народж. В. П. Маслова (м. Харків, 17 лют. 2017 р.). Харків : Право, 2017. С. 7–9.</p> <p>4. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (г. Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150.</p> <p>5. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. М. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 3–4 берез. 2016 р.). Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p> <p>6. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії</p> |

|                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                              | в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали ІІІ регіон. наук.практ. конф. (м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 211–212.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Частина видання:</b><br><br><b>довідкового видання</b>    | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Баулін Ю. В. Обставини, що виключають злочинність діяння. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / за ред. Ю. С. Шемшученко. Київ : Юрид. думка, 2007. С. 550.</li> <li>2. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / за ред. Ю. С. Шемшученко. Київ : Юрид. думка, 2007. С. 673.</li> <li>3. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред. : Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</li> <li>4. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</li> <li>5. Bergmann P. G. Relativity. <i>The New Encyclopedia Britannica</i>. Chicago, IL : Encyclopedia Britannica, 1993. Vol. 26. P. 501–508.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Частина видання:</b><br><br><b>продовжуваного видання</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Гетьман А. П., Лозо В. І. Державно-правові проблеми подолання екологічної кризи в епоху глобалізації. <i>Проблеми законності</i>. Харків. 2013. Вип. 123. С. 65–77.</li> <li>2. Данильян О. Г., Петришин О. В. Проблема взаємовпливу правового виховання державотворчого процесу : українські реалії. <i>Вісник Національної академії правових наук України</i>. Харків, 2010. № 2. С. 28–39.</li> <li>3. Колоїз Ж. В. Актуалізація інтертекстуальних зв'язків в афористичному корпусі. <i>Спадщина Скарони: да 500-годогга беларускага кнігадрукавання</i>. Гомель, 2017. С. 94–98.</li> <li>4. Колоїз Ж. В. Афористичні утворення як результат інтертекстуальної деривації. <i>Вісник Львівського університету. Серія філологічна</i>. Львів, 2017. Вип. 64. Ч. І. С. 32–40.</li> <li>5. Колоїз Ж. В. “Етимологічно-семантичний словник української мови” Івана Огієнка в контексті сьогодення. <i>Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія філологічна</i>. Кам'янець-Подільський, 2017. Вип. XIV. С.120–126.</li> <li>6. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України : реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</li> <li>7. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</li> <li>8. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19.С. 212–218.</li> <li>9. Семенюк О. Г. Заходи безпеки в системі охорони державної таємниці. <i>Держава і право. Юридичні науки</i>. Київ, 2016. Вип. 72. С. 152–166.</li> <li>10. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</li> </ol> |
| <b>Частина видання:</b>                                      | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності : аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>періодичного видання (журналу, газети)</b></p> | <p>2017. 20–26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>2. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>3. Колоїз Ж. В. Типологія дериваційних процесів. <i>Українська мова</i>. 2008. № 4. С. 23–37.</p> <p>4. Коломоець Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права : генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>5. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>6. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of <math>2\text{H}\text{SnSe}_2</math> : ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics &amp; Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>Електронні ресурси</b></p>                     | <p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL : <a href="http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757&amp;">http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757&amp;</a></p> <p>2. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL : <a href="http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf">http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf</a>. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Гетьман Є. А. Підзаконні нормативно-правові акти органів виконавчої влади України та іноземних держав : порівняльна характеристика. <i>Теорія і практика правознавства</i> : електрон. наук. фахове вид. 2016. Вип. 1 (9). URL : <a href="http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/66302">http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/66302</a> (дата звернення: 17.06.2016).</p> <p>5. Карнаух Б. П. Тлумачення договору : короткий нарис із наднаціональної і транснаціональної точок зору. <i>Проблеми законності</i>. 2016. Вип. 135. С. 39–51. DOI : <a href="http://dx.doi.org/10.21564/2414-990x.135.83852">http://dx.doi.org/10.21564/2414-990x.135.83852</a>.</p> <p>6. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL : <a href="http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf">http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf</a>.</p> <p>7. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття : період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI : <a href="https://doi.org/10.15407/scin12.06.006">https://doi.org/10.15407/scin12.06.006</a>.</p> |